

KUUNGA MKONO USHIRIKIANO BORA WA JAMII

katika mpango wa maji
na usafi (WASH)

**Kupanga rasilimali za kutosha za kuimarisha
huduma za dharura za WASH za jamii: mwongozo
muhimu wa Wasimamizi na timu za WASH**

USHIRIKIANO WA JAMII KATIKA WASH

Ushirikiano wa Jamii (CE) ni sehemu muhimu ya mbinu ya misaada ya kibinadamu ya Oxfam. CE ni njia ambayo inakusudia kuhakikisha kuwa jamii zinahusika vizuri katika awamu tofauti za misaada ya kibinadamu: kuanzia katika nia, upanganji wa mipangilio, utekelezaji, hadi kwa ufuatiliaji na utathmini. Katika mipango ya Oxfam ya WASH, CE ni mchakato uliopangwa na wa elimumwendo wa kuunganisha jamii na wadau wengine wa kukabiliana na hali ya dharura ili kuongeza udhambi wa jamii wa matokeo huduma hizo.

CE katika WASH sio jambo jipya, lakini ni tofauti na jinsi tulivyopanga huduma za WASH hapo awali; kwa kuwa CE sio tu ya kufaa, bali muhimu katika mpango wetu wa WASH, kuna hitaji la timu na Wasimamizi wa WASH kuhakikisha mipango ya WASH ina vifaa vya kutosha ili CE iwezekane, hata kenye muda mfupi.

Kuongeza ushawishi wa jamii na kukubali vifaa na huduma za WASH ni muhimu ili kuhakikisha kuwa:

- hatari za kiafya kwa umma zimepunguzwa na faragha ya kipekee, hadhi na mahitaji ya kitamaduni katika jamii yanashughulikiwa;
- haki ya jamii ya kuhusika katika utoaji wa maamuzi inatekelezwa, kupitia mazungumzo ya ukweli na utoaji wa maelezo; na
- ubora wa mpango umeimarishwa kupitia mawasiliano ya pande mbili, ushiriki na maoni.

WAWEZESHAJI MUHIMU

- 1** Uhandisi wa kutosha wa Afya ya Umma (PHE) na Rasilimali za Kukuza Afya ya Umma (PHP) ambayo huruhusu majadiliano, uwezo wa kubadilika na ubunifu kati ya timu za PHP na PHE. Wafanyakazi wanapaswa kuwa sawa kwa sehemu zote za maunzi na programu za WASH, kwa kuwa kila mfanyakazi atahitaji kifanani.
- 2** Ufuatiliaji, Tathmini, Uwajibikaji na Wafanyikazi wa Kutosha wa Kujifunza (MEAL) ili kusaidia katika uchambuzi wa data iliyotolewa.
- 3** Usimamizi wenye ufahamu wa jinsi CE inaboresha mpango bora, utayari wa kubadilika kulingana na miongozo ya bajeti na kutoa ripoti kulingana na ushahidi uliotokana na mbinu ya CE.
- 4** Timu ya Rasilimali Watu yenye ufahamu wa ustadi unaohitajika ili kujumuisha CE katika PHP na kazi pana ya WASH.

OXFAM

Rasilimali Zaidi

**Utangulizi wa Ushirikiano
wa Jamii katika WASH**

[\[Angalia\]](#) ➔

- **USHIRIKIANO WA JAMII
KATIKA MIONGOZO YA WASH**
- **USHIRIKIANO WA JAMII
KATIKA WASH NI NINI?**
- **VIDEO YA CE**

Hati za Violezo

MFUMO WA KIMANTIKI

[\[Angalia\]](#) ➔

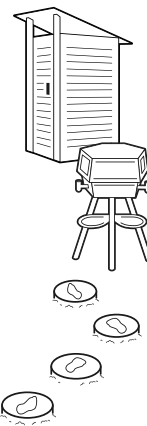
BAJETI (WASH NA CE)

[\[Angalia\]](#) ➔

MAELEZO YA KAZI:

- **Msaidizi wa PHP CE**
[\[Angalia\]](#) ➔
- **Afisa wa PHP CE**
[\[Angalia\]](#) ➔
- **Kiongozi wa Timu ya PHP CE**
[\[Angalia\]](#) ➔

Kubuni na kutekeleza CE katika WASH, vigezo vifuatavyo vinapaswa kuzingatiwa.

RASILIMALI WATU

1. Kiongozi wa Timu ya PHP-CE

Majukumu msingi

- Kuongoza sehemu ya CE katika WASH katika eneo ulilotengelewa la mradi - kushirikiana kwa karibu na kiongozi wa timu ya PHE na kushirikiana na timu zingine za mpango.
- Kuhakikisha kuwa sehemu ya CE katika WASH imeundwa vizuri na kutekelezwa kulingana na CE ya Oxfam katika miongozo ya WASH.
- Kufanya kazi kwa karibu na timu ya PHE ili kudhihirisha matokeo yaliyokusudiwa ya WASH na kurekebisha mazungumzo ya jamii na njia za ukuzaji za afya ya umma ipasavyo, kwa kuzingatia njia shirikishi na mawasiliano ya pande mbili.
- Kwa kushirikiana kwa karibu na MEAL na timu ya PHE, kukuza na kutekeleza mfumo wa WASH MEAL ambao husaidia upimaji wa kawaida wa Ushirikiano wa Jamii na ridhaa kulingana na matokeo yaliyokusudiwa ya WASH – mkazo unapaswa kuwa mbinu yakinifu.
- Kusaidia kwa njia ya kitaalam ukusanyaji na uchambuzi wa maelezo ya mienendo ya magonjwa katika kiwango cha jamii.
- Kwa kushirikiana na timu zingine za mpango, kusaidia kikamilifu uchanganuzi wa muktadha unaoendelea (ikiwemo elimumwendo ya nguvu na muundo na matumizi ya mifumo ya maoni yanayofaa muktadha), na lengo hasa la tabia ya kutafuta matibabu na vizuizi na wawezeshaji ili kurekebisha/kudumisha mazoea na tabia njema za afya ya umma.
- Kuongeza uwezo na ujasiri wa Timu ya WASH wa kuzoea na kutumia mbinu inayolenga watu.
- Kuunga mkono mafunzo ya mbinu ya CE katika WASH kwa kuorodhesha mazoea na mikakati nzuri katika kipindi chote cha mpango.
- Kufanya kazi na utetezi/sera na timu nyingine za mpango ili kuhakikisha kuwa vipaumbele na mahitaji ya jamii kulingana na Afya ya Umma yameorodheshwa ndani na nje na marekebisho ya mpango yameundwa kulingana na maoni ya jamii.

Kimsingi, kiongozi mmoja wa timu atakuwa na wajibu wa kudhibiti huduma kwa watu wasiozidi 30,000.

2. Afisa wa PHP-CE

Majukumu msingi

Mtu huyu huripoti kwa kiongozi wa timu. Afisa wa PHP-CE atawaongoza Wasaidizi wa PHP-CE katika kiwango cha taaluma ili kupanga na kudhibiti shughuli za kila siku za jamii kwenye taaluma hiyo na kuhakikisha shughuli zinatekelezwa kulingana na mipango na miongozo. Watafuatilia maendeleo na kuhakikisha ubora wa shughuli za PHP na pia uadilifu katika PHE na timu nyingine.

Afisa mmoja wa PHP-CE ataandikwa kudhibiti huduma kwa watu wasiozidi 10,000.

3. Msaidizi wa PHP-CE

Majukumu msingi

Mtu huyu huripoti kwa afisa wa PHP-CE. Msaidizi wa PHP-CE atawajibika katika utekelezaji wa shughuli za WASH za kila siku zinazozingatia jamii kulingana na mpango huo kwa kuanzisha uhusiano na jamii lengwa na kupata imani yao. Hii itaimarisha mawasiliano ya pande mbili ambapo jamii zinasikilizwa na kutoa maoni ya shughuli za WASH.

Msaidizi mmoja wa PHP/CE ataandikwa kudhibiti huduma kwa watu wasiozidi 5,000.

4. Afisa wa Maelezo ya WASH/Kuripoti/ Mawasiliano

Majukumu msingi

Jukumu hili linasaidia sana timu kutoa ripoti na usimamizi wa mpango wa WASH na atashirikiana na PHP na PHE kushiriki na kukusanya data ya mpango wa WASH ili kusaidia ripoti ya kishada na wafadhili.

5. Mtu Anayejitolea Kutoka wa Jamii ← AU →

Majukumu msingi

Mahali ambapo kikundi cha Wafanyakazi wa Afya ya Jamii hakipo, hawatoshi kwa idadi au hawafai kufanya kazi nao katika mazingira yaliyotolewa, Watu wa Kujitolea wa Jamii (CBV) watachaguliwa. Mchakato wa uteuzi utategemea vigezo vilivyoelezewa wazi na vilivyokubaliwa kiumjama na kufanywa na jamii yenyewe, ikihusisha sehemu ya mwakilishi wa jamii. Kama ilivyoainishwa katika Miongozo ya CE-WASH, ni muhimu kwamba kikundi cha watu wa kujitolea wa jamii ya WASH Oxfam kiundwe kulingana na miundo na mipango ya jamii iliyopo na inajumuisha watoa habari wa kuaminika, rasmi na wasio rasmi. CBV itaunga mkono timu katika kuhamasisha jamii ili kupunguza na kuzuia magonjwa yanayohusisha na WASH. Uhamasishaji huu unajumuisha ukusanyaji wa mienendo ya magonjwa ya kiwango cha jamii, ufuatiliaji wa kufikia, kutumia na matengenezo ya vifaa vya WASH, ukadiriaji wa hatari na mipango ya kuchukua hatua pamoja na jamii pana, vikao vya vikundi na majadiliano ya kushiriki na kujadili maelezo ya kupunguza hatari za afya ya umma.

Kimsingi, CBV mmoja atakuwa na wajibu wa kiwango cha chini cha watu 500 na watu wasiozidi 1,000. Usawa wa kijinsia unapaswa kuzingatwa ili kuhakikisha kuwa watu wanaolengwa wa kiume na wa kike wanafikiwa vizuri.

6. Vikundi au mashirika ya WASH ya kiwango cha Jamii

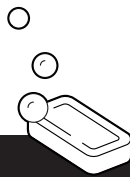
Majukumu msingi

Kama ilivyoainishwa hapo juu, vikundi/mashirika ya kiwango cha jamii yataunda miundo iliyopo iliyotambuliwa. Vikundi/mashirika ya kiwango cha jamii yanapaswa kupata njia za kujumuisha, kwa kutafuta uwakilishi wa washiriki wa jamii tofauti, ikiwemo walio hatarini na waliotengwa – kwa kuzingatia ufahamu wa elimumwendo ya nguvu katika jamii. Kushiriki kwa viongozi rasmi wa jamii kunapaswa kukadiriwa sana – msaada wa viongozi kama hao ni muhimu, kwa kuwa mara nyingi jamii huundwa karibu na utawala na uongozi rasmi, ilhali mara nyingi viongozi huwa na shughuli nyingi. Njia hiyo pia inahatarisha kutokuwa na umoja. Inapowezezana, viongozi wa jamii hawapaswi kuchukua jukumu kubwa katika shirika/kikundi lakini wanaweza kutoa ushauri na msaada wa jumla kupitia mwingiliano unaoendelea na timu ya Oxfam.

Wanachama wa kikundi hiki watapatiwa mafunzo na kuhamasishwa ili kutoa maoni kwa timu kuhusu shughuli zilizopangwa na zinazoendelea na utekelezaji wa miradi ya ruzuku ndogo.

Kila idadi ya watu katika kiwango cha jamii inaweza kuwa na watu hadi 5,000.

RASILIMALI ZA KIFEDHA

Kiongozi wa Timu (TL)

Kimsingi, TL 1 ya watu 30,000 wanaolengwa kuwekewa bajeti kulingana na muda wa huduma au mpango.

Afisa wa PHP/CE

Kimsingi, Afisa 1 wa watu 10,000 wanaolengwa kuwekewa bajeti kulingana na muda wa huduma au mpango.

Msaidizi wa PHP/CE

Kimsingi, Msaidizi 1 wa PHP/CE kwa watu 5,000 kulingana na muda wa huduma au mpango.

CBV

Kimsingi, CBV 2 (mwanamke 1 na mwanamume 1) kwa watu 2,000 wanaolengwa.

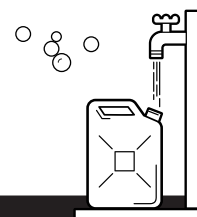
Kiwango cha jamii "kikundi kazi"

Kikundi kinachowajibika kwa kiwango cha juu cha watu 5,000.

"Ushirikiano wa Jamii unapaswa kuwa msingi wa huduma yetu ya msaada wa kibinadamu... Kutoka kwa mtazamo wa rasilimali, ni mpango maizi – hupunguza hatari ya kupanga upya uingiliaji na kutumia vibaya rasilimali ambazo hazifai kwa sababu haziendani na mahitaji ya jamii, na pia hutoa msingi bora wa mpango wa muda mrefu ili kuunda uwezeshaji na mabadiliko mazuri ya tabia. Kutoka kwa mtazamo wa binadamu, huunda uaminifu, ambao ni muhimu sio tu kwa sababu inatusaidia kusonga mbele na jamii... lakini kwa sababu kuunda ustahimilivu pia humaanisha jamii zilizoathiriwa zinajua haziko peke yake na kwamba wanaungwa mkono kwa kuwa mara kwa mara wamepoteza kila kitu."

Gabriela Luz – Mratibu wa Mpango wa Msaada wa Kibinadamu (Wafanyakazi wa Msaada wa Kibinadamu)

RASILIMALI ZAIDI ZINAHITAJIKA KWA AJILI YA BAJETI YA PHP ILI KUUNGA MKONO HUDUMA BORA YA WASH

	Shughuli	Maelezo/Mifano
Mazingira Salama	Kutoa mazingira salama ni muhimu ili kuwezesha mawasiliano ya kuaminika na jamii	Jengo la kituo cha jamii katika mazingira ya kambi au kukodisha katika huduma za jijini
Wahudumu	Kichocheo cha CBV	Kichocheo cha kila mwezi au wiki
	Ruzuku ya jamii kwa ajili ya jamii ya WASH "kikosi kazi"	Ruzuku ndogo zilizotengwa kwa Kamati ili kutekeleza miradi ya mahitaji ya jamii. Ruzuku ya 500 hadi 1000 USD baada ya kila miezi 3 kwa kila kikundi cha jamii.
Ukusanyaji wa data	Wafanyikazi wa ukusanyaji wa data na msaada wa kukusanya	Watu wanaojitolea au wokusanyaji wa data
	Vifaa vya ukusanyaji wa data, kukusanya na kuchambua	Simu au kompyuta kibao cha ukusanyaji wa data
Mawasiliano	Bonasi ya mawasiliano ili kuhakikisha mawasiliano ya wakati kati ya timu na jamii	Bonasi za simu kwa ajili ya vikundi vya wanajamii au watu wanaojitolea ili kupigia simu timu hizo ikiwa kuna hali ya dharura
Kifaa cha Uhamasishaji cha Wafanyakazi na Jamii	Vifaa vya kuonekana vya wafanyakazi na vikundi vya kiwango cha jamii	Shati, kofia au mifuko yenye misemo na nembo, jaketi za mvua, nk.
	Rasilimali za kiufundi za HSP na TL	Kifaa cha USB/ folda kwenye Kisanduku chenye rasilimali, miongozo na violezo muhimu vya kiufundi
	Vifaa vya ofisini na kazi za kiwango cha jamii (seti kadhaa)	Chati za kugeuza, alama za rangi, ubao mweupe, mashine ya kufanya tabaka, mashine ya kujalidi faili, kalamu, kimeto, kitoboa shimo, folda, utepe wa kufunika, hema ndogo
Ukuzaji wa Uwezo	Mafunzo maalum na shughuli za kukuza uwezo kwa ajili ya timu ya WASH na jamii	Gharama za mafunzo zinaweza kujumuisha chochote kuanzia kukodisha nafasi hadi vifaa, kulingana na watazamaji
Utekelezaji wa Shughuli	Sinema ya jamii, shughuli za redio na mchezo wa kuigiza, michezo ya watoto (kukuza tabia nzuri za usafi)	Projekta ya kubeba, jenereta yenye betri, mfumo wa sauti na vipaza sauti, karatasi nyeupe au bajeti ya kukodisha ukumbi, nyenzo za maonyesho ya maigizo/karagosi
	Uundaji wa jukwaa na msaada wa picha au video kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli	
Msaada wa Lugha	Kujifunza lugha, tafsiri ya shughuli au urekebishaji wa vifaa	Ushirikiano na Watafsiri bila Mipaka ili kutafuta na kutathmini lugha na msaada mwingine maalum kwa masomo ya lugha ya kijamii; virekodi sauti na vichezaji
Utafiti wa Uchambuzi	Ufahamu zaidi wa hali ya kijamii na kiantropolojia na uendelevu wa mpango wetu	Utafiti wa anthropolojia: maoni ya watu ya matibabu ya maji ya kaya, magonjwa na utoaji wa huduma za afya nk., ushauri na wataalam kuhusu uendelevu wa mipango ya CE, utafutaji wa msaada msingi wa kuchochea, n.k.